

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Николай Иванов Велинов,

Институт по катализ – БАН

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” в професионално направление 4.2. Химически науки, научна специалност „Химия на твърдото тяло”, за нуждите на лаборатория „Дизайн и охарактеризиране на каталитични материали”, обявен в ДВ бр. 101 от 19.12.2017 г.

Настоящото становище е изготвено съгласно заповед РД-09-06/12.02.2018 г. на Директора на ИК-БАН, издадена на основание на решение на НС на ИК-БАН, Протокол № 2/23.09.2018 г. във връзка с избор на „професор“ по обявен конкурс в ДВ бр. 101 от 19.12.2017 г.

Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Зара Петкова Черкезова-Желева, член на лаборатория „Дизайн и охарактеризиране на каталитични материали“ към ИК-БАН, за чиито нужди е обявен конкурса. Кандидатът е представил всички необходими документи, съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Институт по катализ - БАН.

Доц. Зара Черкезова-Желева е завършила с отличен успех висшето си образование във Физически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“, специалност Физика през 1993 г. От 1994 г. работи като химик в ИК-БАН. През 2006 г. защитава дисертация на тема „Смесеновалентни съединения – получаване, структура и каталитични свойства“ и придобива ОНС „доктор“ по научна специалност 01.05.16 „Химична кинетика и катализ“. През същата година е избрана за научен сътрудник II ст., а през 2007 г. - за научен сътрудник I ст. в ИК-БАН. През 2011 г. ѝ е присъдено научното звание старши научен сътрудник II ст. (доцент) по научната специалност 01.05.18 „Химия на твърдото тяло“. Доц. Зара Черкезова-Желева е участвала в множество научно-изследователски проекти като ръководител, ръководител на модул и участник. Тя е била съръководител на един успешно защитил през 2017 г. докторант по научната специалност 01.05.18 „Химия на твърдото тяло“, била е ръководител на един дипломант от ХТМУ, както и на девет специализанти по програмата „Студентски практики“ на МОН. Провеждала е упражнения по Мьосбауерова спектроскопия и Рентгенова дифракция на докторанти,

пост-докторанти и млади учени в БАН. Била е член на организационните комитети на множество национални и международни научни мероприятия като: Национален кристалографски симпозиум (от 2012 г. до 2016 г.), Международна конференция „Нанонауки и нанотехнологии“ (от 2010 г. до 2017 г.) и др. Председател е на Организационния комитет на VII Национален симпозиум по кристалография, който ще се проведе в периода 3 – 5 октомври 2018, гр. София.

Доц. Зара Черкезова-Желева е съавтор на 118 публикации, които са намерили широк отзвук в специализираната научна литература с общ брой от 618 цитирания. За участие в настоящия конкурс тя е представила 72 бр. публикации, от които 37 бр. са в издания с импакт фактор (IF) или Скопус ранг (SJR). Включените за участие в конкурса статии са публикувани след 2011 г. и не повтарят представените за придобиване на ОНС „доктор“ и ст. н. с. II ст. (доцент). Публикациите са резултат от научни изследвания с приноси в няколко основни направления: Механохимичен синтез и механохимично модифициране на нови и наноразмерни материали; Получаване и охарактеризиране на наноразмерни биогенни желязооксидни и оксихидроксидни материали; Получаване и изследване на структурата и каталитичните свойства на оксидни системи на преходните метали. Тези резултатите са били представени на национални и международни научни мероприятия като устни и постерни доклади. Прави впечатление, че доц. д-р Зара Черкезова-Желева извън представените за участие в конкурса статии по направление Механохимичен синтез е съавтор на публикувана през 2013 г. ревью студия озаглавена „*Hallmarks of mechanochemistry: from nanoparticles to technology*“. По данни на *Web of Science* през ноември/декември 2017 г. студията заема място в първия процент публикации в областта на Химията по цитируемост. Към настоящия момент статията е цитирана 306 пъти.

От представените документи и от личното ми познанство с доц. д-р Зара Черкезова-Желева считам, че нейният принос в публикациите се състои основно в структурното охарактеризиране на материалите, осъществено с методите на Мьосбауерова спектроскопия и рентгенова дифракция. За ролята ѝ при планиране и изпълнение на изследванията може да се съди и от водещото място в авторския колектив на голям брой от представените публикации.

Забележки: В авторската справка за приносния характер на трудовете на доц. д-р Зара Черкезова-Желева, представени за участие в конкурса са цитирани всички

публикации (с номера от 1 до 37) от списъка на публикациите с импакт фактор или SJR и нито една от списъка на публикации без импакт фактор (35 бр.). Не става ясно какво е виждането на доц. Зара Черкезова-Желева по отношение на приносния характер на тези 35 бр. публикации без импакт фактор, които са включени в списъка на публикациите за участие в конкурса.

Заклучение: Кандидатът доц. д-р Зара Петкова Черкезова-Желева отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно ЗРАСРБ, ПП на ЗРАСРБ и Правилник за приложение на закона в ИК-БАН. Давам положителна оценка и с убеденост подкрепям кандидатурата на доц. д-р Зара Черкезова-Желева за заемане на академичната длъжност „професор“ в ИК-БАН в професионално направление 4.2. Химически науки, научна специалност „Химия на твърдото тяло“.

23.04.2018 г.

Подпис:

гр. София

(доц. д-р Николай Велинов)